Euroopan parlamentti
2024-2029

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

2025/2145(DEC)

24.11.2025

LAUSUNTOLUONNOS

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta

talousarvion valvontavaliokunnalle

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2024, pääluokka III – Komissio (2025/2145(DEC))

Valmistelija: Raquel García Hermida-Van Der Walle

PA_NonLegDec

LAUSUNTO

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavaliokuntaa sisällyttämään seuraavan päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

A. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvo on yksi unionin perusarvoista ja että unioni on sitoutunut edistämään tasa-arvoa kaikissa toimissaan noudattaen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 8 artiklaa, jossa vahvistetaan sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen; toteaa, että talousarviot eivät ole sukupuolineutraaleja ja että ne on laadittava ja niitä koskeva vastuuvapaus on myönnettävä pyrkien sukupuolten tasa-arvoa koskevaan tavoitteeseen;

B. ottaa huomioon, että parlamentti on toistuvasti pyytänyt komissiota edistämään tasa-arvonäkökohtien valtavirtaistamista, sukupuolitietoinen budjetointi ja sukupuolivaikutusten arvioinnit mukaan luettuina, ja panemaan sen täytäntöön kaikissa unionin toimintapolitiikoissa;

C. ottaa huomioon, että komissio ei ole vielä analysoinut, olisiko asianmukaista ehdottaa, että tietty prosenttiosuus EU:n talousarviosta osoitettaisiin sukupuolten tasa-arvon tukemiseen;

1. panee merkille unionin sitoutumisen sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamiseen ja sukupuolten tasa-arvoon liittyvien menojen seurantamenetelmien parantamiseen; pitää valitettavana, että komission menetelmä on edelleen riittämätön, sillä siinä ei oteta huomioon kielteisiä vaikutuksia ja 20 prosentissa tapauksista sen sukupuolikohtainen vaikutus jää epäselväksi; kehottaa komissiota parantamaan menetelmää ja seuraamaan kielteisiä vaikutuksia;

2. suhtautuu myönteisesti paremman sääntelyn suuntaviivojen ja välineistön päivittämiseen; pitää valitettavana, että tasa-arvoanalyysien tekemisessä EU:n rahoitusohjelmien tarpeista ja vaikutuksista ei ole edistytty; kehottaa komissiota tekemään tällaisia analyyseja johdonmukaisesti; kehottaa sitä aloittamaan seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen vaikutustenarvioinnin ja sisällyttämään siihen tasa-arvoanalyysit;

3. toteaa, että tiedot EU:n talousarvion sukupuolikohtaisista vaikutuksista ovat edelleen riittämättömiä; korostaa, että sukupuolen mukaan eriteltyjen tietojen manuaalisessa keräämisessä, niitä koskevassa raportoinnissa ja niiden arvioinnissa on puutteita; kehottaa komissiota parantamaan tietojen laatua;

4. kehottaa komissiota analysoimaan, millä prosenttiosuudella EU:n talousarviosta olisi tuettava sukupuolten tasa-arvoa; kehottaa lisäksi sisällyttämään kaikkeen tulevaan lainsäädäntöön, myös seuraavaan monivuotiseen rahoituskehykseen, tavoitteita ja tulosindikaattoreita.